

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

213200 Сүхбаатар сум, Сэлэнгэ аймаг
Утас/Факс: 7036-3834

2021 11.14 № 2489
танай -ны №

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ
УХААНЫ ГАЗРЫН ДАРГА
Ч.ЖАРГАЛСАЙХАН ТАНАА

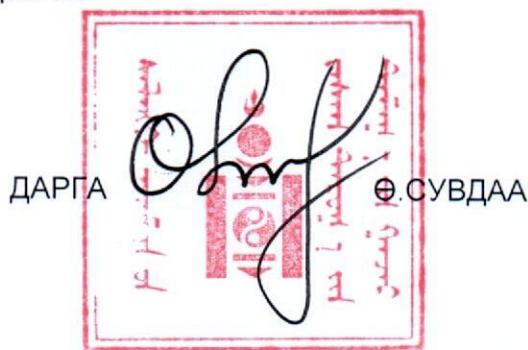
Тогтоол хүргүүлэх тухай

Багшийн мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжих замаар боловсролын үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад чиглэгдсэн “Чадварлаг багш” арга хэмжээ, хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн 2021 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 121 дүгээр тогтоолоор баталсан.

Энэхүү арга хэмжээ, хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг жил бүр байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусган, сум, тосгон, харьяа байгууллагуудад мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөөг өгч, дэмжлэг туслалцааг үзүүлж, аймгийн болон байгууллагын цахим хуудсанд байршуулан хүүхэд багачууд, эцэг эхчүүдэд сурталчлан таниулах, арга хэмжээний хэрэгжилтийн явц, үр дүнг аймгийн Засаг дарга, олон нийтэд тайлагнаж, мэдээллийг 2 жил тутамд аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд танилцуулах бэлтгэлийг сайтар хангаж ажиллана уу.

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн 2021 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 121 дүгээр тогтоолыг хавсралтаар хүргүүлэв.

Хавсралт Дарга хуудастай.

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН ТОГТООЛ

2021 оны 10 сарын 28 өдөр

Дугаар 121

Сүхбаатар

Г

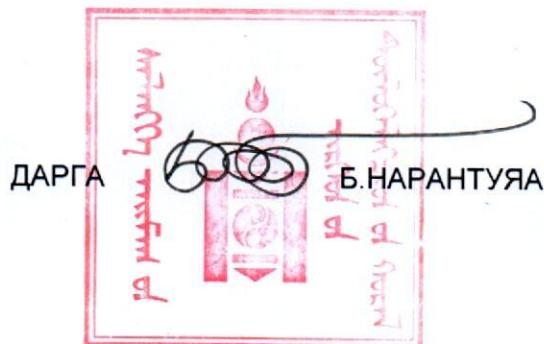
Г

Хөтөлбөр батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.7, Боловсролын тухай хуулийн 29.1.2 дахь заалтыг үндэслэн ТӨГТООХ нь:

1.“Чадварлаг багш” аймгийн арга хэмжээ, хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг хавсралтаар баталсугай.

2.Арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай санхүү хөрөнгийг улс, орон нутгийн жил бүрийн төсөвт шат дараатайгаар тусган батлуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж, үр дүнг тооцон ажиллахыг аймгийн Засаг дарга /Н.Лхагвадорж/ болон сумдын Засаг дарга нарт тус тус даалгасугай.

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
Тэргүүлэгчдийн 2021 оны 12 дугаар сарын
28-ны өдрийн 121 дүгээр тогтоолын хавсралт

“ЧАДВАРЛАГ БАГШ” АРГА ХЭМЖЭЭ

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл

1.1. Арга хэмжээг боловсруулах эрх зүйн үндэслэл

Монгол Улсын Төрийн албаны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.2, Боловсролын тухай хууль, Бага дунд боловсролын тухай, Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хууль, Багшийн хөгжлийг дэмжих тухай хууль, “Алсын хараа 2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлого, “Боловсрол” үндэсний хөтөлбөр, Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2021 оны A/07 дугаар тушаалаар батлагдсан “Чадварлаг багш” арга хэмжээ, “Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.3.8, аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-ийн 2.2.3 дахь заалт нь арга хэмжээг боловсруулах эрх зүйн үндэслэл болно.

1.2. Өнөөгийн байдал

2021 оны Боловсролын салбарын мэдээллийн нэгдсэн системийн мэдээллээр Сэлэнгэ аймгийн 17 сум, 6 тосгонд төрийн өмчийн 34 сургууль, 39 цэцэрлэг, төмөр замын 3 цэцэрлэг, төрийн бус өмчийн 1 сургууль, 2 цэцэрлэг, Политехник коллеж, Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн 2 төв үйл ажиллагаа явуулж байна.

Хүний нөөцийн хувьд:

Удирдах ажилтан-87

Сургалтын менежер-70

Арга зүйч-42

Нийгмийн ажилтан-38

Багш -1782 ажиллаж байна.

Боловсролын салбарт ажиллаж буй албан хаагчдын 12,9 хувь нь эрэгтэй, 87,1 хувь нь эмэгтэй албан хаагч байна.

Боловсролын хувьд доктор-0, магистр-283, бакалавр-1287, дипломын дээд зэрэгтэй-143 багш байна.

Төсвөөс жилд сургууль 22702.5 сая.төгрөг, цэцэрлэг 11923.8 сая.төгрөг, Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв, Политехник коллеж 2092,5 сая.төгрөг нийт 36718,8 сая.төгрөг, шагнал урамшуулал, тэтгэмжид 282.8 сая төгрөг байгаа бөгөөд нийт ажилтны дундаж цалин сард 877,5 мянган төгрөг байна.

2021-2022 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын сургуульд 1097 үндсэн багш ажиллаж байгаа бөгөөд мэргэжлийн багшийн хангалт 99.7%-тай, сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагад 323 багш ажиллаж байгаа бөгөөд мэргэжлийн багшийн хангалт 92.4%-тай байна. 17 сургуульд 28 багш /математик 7, хөгжим 4, технологи 4, хими 3, физик 2, бага анги 2, монгол хэл бичиг уран зохиол 2, орос хэл 2, англи хэл 1, орос англи хэл 1/ нийт дутагдалтай байна. Сүүлийн жилүүдэд математик, хөгжим, хими, физик, технологийн багшийг бэлтгэх хэрэгцээ шаардлага гарч байна. Иймээс ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийг мэргэжлийн багшаар бүрэн хангах ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлнэ. Хөгжмийн багш бэлтгэхэд ОХУ-ын Буриад улсын Багшийн коллежтой, технологийн багш бэлтгэх, хөрвүүлэн сургахад МУБИС-ийн дүрслэх урлаг, технологийн сургуультай хамтран ажиллаж ирсэн.

Төгсөгчдөөсөө орон нутагтаа шаардлагатай мэргэжлээр сургаж, төлбөрийн дэмжлэг болон хөнгөлөлт тусlamж үзүүлсэн тохиолдол байхгүй байна. Шилжин ирж байгаа багш нарыг сурагчдын дотуур байранд, сумын төрийн албан хаагчийн байранд байрлуулах чиглэлээр дэмжлэг үзүүлж ажиллаж байна.

Багш тасралтгүй хөгжих, мэргэжлийн туршлага солилцох орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх чиглэлээр 2020-2021 оны хичээлийн жилд ЕБС, цэцэрлэгт ажиллаж байгаа 1,5,10 дахь жилдээ ажиллаж буй багш, удирдах ажилтан 133 хүнийг үндэсний үндсэн сургалтад хамруулсан.

Танхимын ба танхимын бус сургалтын онцлог, зохион байгуулалт, шинэ үеийн хүүхэд, мэргэжилтнүүдтэй ажиллах, орчин, нөхцөл байдлыг тодорхойлох, боловсролын менежментийн чиг үүргийг бүрэн хэрэгжүүлэх, хүний нөөцийн төлөвлөлт, шинжилгээ, гүйцэтгэлийн удирдлага, төлөвлөлт, сургалтад инновацыг нэвтрүүлэх, сургалтын технологийн шинэчлэл, ёс зүй, ёс суртахууны төлөвшил, шийдвэр, хамтын манлайллыг хэрэгжүүлэх, хамтын ажиллагааг өрнүүлж, дэмжих зэрэг сэдвийн хүрээнд цахим технологийг ашиглан судалж, багш, ажилтнуудын мэдлэг, ур чадварыг хөгжүүлэх сургалтуудыг хичээлийн жилийн туршид тасралтгүй зохион байгуулж, төвлөрсөн сургалтад 703, цахим сургалтад 4269 багш, ажилтныг оролцуулсан. 2021-2022 оны хичээлийн жилээс 15 дахь жилдээ ажиллаж байгаа багш, удирдах ажилтнууд үндэсний үндсэн сургалтад хамрагдах болсон.

Бүгд Найрамдах Солонгос улсын Жэжу аймагтай хамтран ажиллах хүрээнд Сүхбаатар сумын 1,2,4, Шаамар сумын ерөнхий боловсролын сургуульд мэдээлэл харилцааны технологийн иж бүрэн кабинет байгуулах ажлыг хэрэгжүүлсэн. 22 сургууль дижитал самбартай болсны үр дүнд мэдээллийн технологийн хичээл зохион байгуулах, цахим хурал, сургалт явуулах орчин нөхцөл сайжирч байна.

Мөн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн 2021 оны 07 дугаар сарын 02-ны “Сургалтын байгууллага-тоног төхөөрөмж” арга хэмжээг батлах тухай” 60 тоот тогтоолоор батлагдсан арга хэмжээний хүрээнд багш нарыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зөөврийн компьютероор хангах ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.

2016-2020 онд аймгийн хэмжээнд “Багш, сургач солилцоо” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн бөгөөд багш нарыг харилцан туршлага судлах, хамтран ажиллах бололцоог нээх зорилгоор зарим сургууль, цэцэрлэгт багш солилцоог зохион байгуулах, ментор багшийн сургалт, хөгжүүлэх үйл ажиллагаанд багшийг оролцуулах, багш мэргэжлийн хөгжлийн “карт”-тай сургалтад хамруулах ажлуудыг хийх хэрэгцээ шаардлага үүсэж байна.

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2021 оны 01 дүгээр сарын 14-ний А/07 тоот “Хөтөлбөр, төлөвлөгөө баталж, хэрэгжилтийг хангах тухай” тушаалаар батлагдсан “Чадварлаг багш” арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, төлөвлөгөөний дагуу 2022 оноос менторын сургалт, хөгжүүлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулах бөгөөд ментор багшийн сургалт зохион байгуулах, багш нар картаар кредиттэй сургалтад хамрагдах боломж нээгдэнэ.

Орчин цагийн боловсролын салбар үүсэж хөгжсөний 100 жил, Сэлэнгэ аймаг байгуулагдсаны 90 жилийн бүтээлч ажлын хүрээнд “Шинэ зууны шилдэг туршлага” эмхэтгэлийг хэвлүүлсэн. Уг эмхэтгэлд судлагдахуун бүрийн онцлогтойгоор багагүй хугацаанд хэрэгжүүлж, үр дүн, ач холбогдолтой болох нь батлагдсан арга зүй, туршлагыг танилцуулсан нь “мэргэжил дээшлүүлэх”-ээс “мэргэжлийн тасралтгүй хөгжил” рүү чиглүүлж, “Чадварлаг багш”-ийг бэлтгэн, багш нар хамтран ажиллах, туршин хэрэгжүүлэх боломжийг олгосон.

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2018 оны 12 дугаар сарын 20-ны А/812 тоот тушаалаар батлагдсан “Мэргэжлийн зэрэг олгох, хасах журам”-ын дагуу ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, удирдах ажилтнуудад, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2019 оны 12 дугаар сарын 20-ны А/854 тоот “Хүүхдийн цэцэрлэгийн багш, арга зүйч, удирдах албан тушаад эрхэлж байгаа багшид мэргэжлийн зэрэг олгох, хасах, мэргэжлийн зэргийг хэвээр хадгалах журам”-ын дагуу цэцэрлэгийн багш, удирдах ажилтнуудад заах аргач, тэргүүлэх, зөвлөх багш мэргэжлийн зэрэг олгож, нийт багш нарын 41.0% нь албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний үр дүнд мэргэжил, ур чадварын өсөлт, хөгжлийг дэмжсэн мэргэжлийн зэрэгтэй болсон.

Боловсролын тухай хуулийн 43.1.5“Тухайн нутаг дэвсгэрийн онцлог, төвөөс алслагдсан байдлыг харгалзан багшид нэмэгдэл цалин, урамшил, бусад дэмжлэг, 43.1.7 дахь заалтын дагуу “5 жил тутамд нэг удаа 6 сарын үндсэн цалинтай нь тэнцэх хэмжээний мөнгөн тэтгэмжийг олгож хэвшсэн.

Хоёр. Арга хэмжээний зорилго, зорилт, хамрах хүрээ

2.1. Арга хэмжээний зорилго

Багшийн мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжих замаар боловсролын үйлчилгээний чанарыг сайжруулна.

2.2.Арга хэмжээний зорилт

2.2.1.Суралцагчийн хөгжлийн хэрэгцээ, шаардлагыг хангасан, бүтээлч, чадварлаг багш хүний нөөцөөр хангах

2.2.2.Багшийн тасралтгүй хөгжих, туршлага солилцох орчин нөхцөл, боломжийг бүрдүүлж, үр дүнд суурилсан цалин хөлсний аргачлалыг хэрэгжүүлэх

2.3.Хамрах хүрээ

2.3.1.Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй нийт боловсролын байгууллагуудын хэмжээнд хэрэгжинэ.

Гурав. Арга хэмжээг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа

3.1.“Суралцагчийн хөгжлийн хэрэгцээ, шаардлагыг хангасан, бүтээлч, чадварлаг багш хүний нөөцөөр хангах” зорилтын хүрээнд:

3.1.1.Орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллага нь багшийн хэрэгцээг хангах зорилгоор багш бэлтгэдэг их дээд сургуульд суралцдаг оюутнуудад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх журмыг сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар батлуулж, тухайн жилийн төсөвт тусгуулах

3.1.2.Аймгийн Засаг даргаас ОХУ-ын Буриад улсын Улаан-Үд хотын Багшийн коллежтой хөгжмийн багш бэлтгэх чиглэлээр хамтран ажиллах гэрээг байгуулж ажиллах

3.1.3.Сумдын Засаг дарга орон нутгийн багшийн эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан захиалгаар багш бэлтгүүлэх гэрээг их дээд сургуультай байгуулж ажиллах

3.1.4.Шилжин ирж байгаа багш нарыг орон нутагт орон байраар хангахад дэмжлэг үзүүлж ажиллах

3.1.5.Ерөнхий боловсролын сургуульд багш мэргэжлийн сонгон бүлэг ажиллуулж, амжилттай төгсөгчийг багш бэлтгэх их, дээд сургуульд элсэн суралцахад нь орон нутгаас дэмжлэг үзүүлэх

3.2.“Багшийн тасралтгүй хөгжих, туршлага солилцох орчин нөхцөл, боломжийг бүрдүүлж, үр дүнд суурилсан цалин хөлсний аргачлалыг хэрэгжүүлэх” зорилтын хүрээнд:

3.2.1.Багш нарын сургалтын үйл ажиллагаанд шаардагдах сургалтын техник хэрэгсэл, техник тоног төхөөрөмж, хэрэглэгдэхүүн, бичиг хэргийн материалаар хангах

3.2.2.Багшийн хөгжлийн төвийг багш наарт зориулсан мэдээллийн технологийн сургалтын төв болгон өргөжүүлэх, интернэтийн хурдыг нэмэгдүүлэх

3.2.3.Шинэ багшийг мэдлэг, туршлагатай багшид дагалдуулж сургах, хийх ажил, үүргийг нь тодорхой болгох, өөрийгөө хөгжүүлэх төлөвлөгөө, хөтөлбөртэй ажиллуулах

3.2.4.Багшийг давтан сургах, мэдлэг, мэргэшлийг дээшлүүлэхэд зарцуулагдах хөрөнгийг байгууллагынхаа тухайн жилийн төсөвт тусгаж хэрэгжүүлэх

3.2.5.Байгууллагын хэмжээнд жил бүр багш нарын сургалтын хэрэгцээг тодорхойлж, төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлэх

3.2.6.1,5,10,15 дахь жилдээ ажиллаж буй багш нарыг мэргэшүүлэх сургалтад, магистр, докторын сургалтад хамрагдах эрх авсан багш нарын суралцах нөхцөлийг бүрдүүлэх, дэмжлэг үзүүлж, суралцах боломжоор хангах

3.2.7.Багшийг өөр сургууль, цэцэрлэгт ажиллуулах замаар туршлага солилцуулж, суралцуулах

3.2.8.Ментор багшийн сургалт, хөгжүүлэх үйл ажиллагаа, “Мэргэжлийн хөгжлийн “карт”-тай сургалтад хамруулах

3.2.9.Багш, ажилтны мэргэжлийн чадварыг тасралтгүй хөгжүүлэх, нийт хүүхдүүдийн суралцахуйн үр дүн, гүйцэтгэлд суурилсан хөндлөнгийн үнэлгээгээр амжилт нь ахисан багшийн үнэлэмжийг дээшлүүлэхэд аймаг, орон нутгийн санаачилга, манлайлал, оролцоог хангах

Дөрөв.Арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацаа, удирдлага, зохион байгуулалт:

4.1. Арга хэмжээг 2021-2024 онд хэрэгжүүлнэ.

4.2.Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг дарга “Чадварлаг багш” арга хэмжээний хэрэгжилтийг хангахад шаардагдах санхүүгийн эх үүсвэр, хөрөнгө оруулалтыг улсын төсөв болон санхүүжилтийн бусад эх үүсвэрт тусган шийдвэрлэнэ.

4.3.Боловсролын газар нь Боловсрол шинжлэх ухааны яам, аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал, аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтарч ажиллах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, хяналт тавих, үр дүнг тооцож, тайланг бүтэн жилээр гаргаж, аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт хүргүүлнэ.

4.4. Сумдын Засаг дарга нар арга хэмжээний хэрэгжилтийг хангахад шаардагдах зардлыг орон нутгийн төсөвт тусгах, хэрэгжилтийг хангах ажлыг тухайн нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд удирдан зохион байгуулж, үр дүнгийн тухай тайланг холбогдох байгууллагад хүргүүлнэ.

4.5. Боловсролын байгууллагуудын удирдлагууд арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд чиглэгдсэн үйл ажиллагааг жил бүрийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжүүлнэ

4.6. Арга хэмжээний хэрэгжилтийн явц, үр дүнгийн мэдээллийг 2 жил тутамд аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдаанд тайлагнана.

Тав. Арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хөрөнгийн эх үүсвэр, санхүүжилт:

5.1. Улсын болон орон нутгийн төсөв

5.2. Нийгмийн хариуцлагын хүрээн дэх хувийн хэвшлийн санхүүжилт

5.3. Хандив тусламж, сайн үйлсийн аян

5.4. Гадаад, дотоодын төсөл, хөтөлбөр

Зургаа. Арга хэмжээний хүрэх үр дүн:

6.1. Багшийн мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг хангаж, багш мэргэжлийн стандартад нийцсэн, мэргэжлийн чадварлаг багшаар хангагдаж, сургалтын чанар, үр дүн дээшилнэ.

6.2. Багш нар мэргэжлийн хөгжлийн сургалтад хамрагдсанаар заах арга, ур чадвар, онолын мэдлэгээ үе шаттайгаар дээшлүүлж, үр дүнтэй ажиллах боломж бүрдэнэ.

6.3. Багшийн ажлын гүйцэтгэлд суурилсан урамшуулал олгох аргачлалыг хэрэгжүүлснээр багш нар тогтвортой суурьшилтай ажиллах боломж нэмэгдэнэ.

6.4. Багш мэргэжлийн үнэлэмж, хөдөлмөрийн бүтээмж дээшилнэ.